

спонсорів поки-що обминають Білу Скелю, — питання визначення пріоритетів у дослідженні палеоліту Криму сьогодні вирішують інші...

Останніми роками, не маючи матеріальних можливостей на проведення широкіх розкопок, Ю.Г.Колосов здійснював польові дослідження у Криму загоном з кількох чоловік, орієнтуючи напрям робіт головним чином на уточнення дат своїх пам'яток. Але це не завадило йому відкрити у 1993 році ще одну цікаву стоянку в Червоній Балці. Мустьєрський матеріал, типологічно відмінний від усього того, що раніше знаходили в районі Білої Скелі, був виявлений у повністю перекритому пізнішими відкладами гроті на схилі балки. На честь свого онука Юрій Георгійович назвав нову пам'ятку Альошиним гротом.

Плідним був і польовий сезон 1997 р. Протягом місяця Кримська палеолітична експедиція обстежила та відібрала для датування зразки фауни й інші матеріали на більш ніж 10 пам'ятках, у тому числі відкритих кілька десятиліть тому. Юрій Георгійович охоче показував місця старих шурфів і розкопів учасникам експедиції — співробітникам відділу кам'яного віку Інституту археології, — розповідав історію відкриття стоянок, ділився думками щодо їх можливого дослідження у майбутньому.

Вже в ранзі наукового консультанта Ю. Г. Колосов підготував разом зі своїми учнями й колегами фундаментальну монографію «Ранній палеоліт Криму», яка стала своєрідним підсумком його багаторічної діяльності по вивченню найдавнішого минулого Криму. Навіть зараз, перебуваючи на пенсії, доктор історичних наук Ю. Г. Колосов не залишається осторонь від археологічних проблем. Як і в минулі роки, готується він, нехай вже й не в ранзі керівника експедиції, до нового польового сезону, до нової зустрічі з могутньо Білою Скелею, що височіє над головною археологічною пам'яткою його життя. Чимось вони схожі між собою — не так зовні, як внутрішньою своєю суттю. Для них існують свої виміри часу і свої нетлінні цінності у цьому часі, які не піддаються переоцінці навіть в періоди глобальних моральних катаклізмів.

З ювілеєм Вас, Юрію Георгійовичу! Археологи України широко зичать Вам життєвого оптимізму, здоров'я, нових відкриттів і ще довгих років плідної праці в науці, якій Ви присвятили своє життя.

ДО 60-РІЧЧЯ ВОЛОДИМИРА ОПАНАСОВИЧА КРУЦА

23 листопада 1998 р. виповнилось 60 років відомому українському вченому-археологу, кандидату історичних наук, старшому науковому співробітнику Інституту археології НАН України Володимирі Опанасовичу Круцу.

В. О. Круц народився в м. Києві, в родині вчителів. Після закінчення середньої школи навчався на історико-філософському факультеті Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. Ще студентом він захоплюється стародавньою історією і закінчивши університет (1962 р.) починає працювати в Інституті археології Академії наук України, де спеціалізується в галузі первісної археології.

Свій талант та енергію дослідника В. О. Круц спрямував на вивчення закономірностей історико-культурного розвитку ранньоземлеробських племен, приділяючи особливу увагу питанням палеоекономіки та палеодемографії населення трипільської культури. В 1974 р. він захистив кандидатську дисертацію, головною темою якої була історична доля трипільських племен Подніпров'я на заключному етапі розвитку культури. В. О. Круц є автором близько 90 наукових праць, серед яких — монографія «Позднетрипольские памятники Среднего Поднепровья» (1977), а також співавтором ряду колективних монографій, у тому

числі фундаментальних: «Археология Украинской ССР» (1985) та «Стародавня історія України» (1997). Крім теоретичної наукової роботи В. О. Круц упродовж багатьох років працює як польовий дослідник у складі Київської, Дніпродзержинської, Бортницької, Поліської експедицій, які досягли вагомих результатів під час розкопок визначних пам'яток трипільської культури — Чапаєвка, Козаровичі, Євминка, Тальянки та ін. Зараз він очолює Трипільську експедицію ІА НАН України. Проте коло його наукових пошуків не обмежується трипільознавством. Цікавлять його пам'ятки неоліту, доби бронзи, скіфського часу. Його розкопки вирізняються досконалою методикою і є справжньою школою польових досліджень. Не випадково саме він був одним з перших вітчизняних археологів, що застосували у роботі прогресивні методи геофізичної зйомки та археомагнітного датування.

Організаторські здібності В. О. Круц виявив на посаді вченого секретаря Інституту археології (1978—1981 рр.) і особливо при підготовці трьох польових міжнародних семінарів, присвячених вивченню трипільських поселень-гігантів.

У 1992—1994 рр. В. О. Круц виступав у Польщі, США та Румунії з лекціями, присвяченими 100-річчю вивчення культури.

Свого часу В. О. Круцу пощастило співпрацювати з відомими вченими — С. М. Бібіковим, Ю. М. Захаруком, Д. Я. Телегіним, О. І. Тереножкіним, В. М. Даниленком та багатьма іншими. Своїм досвідом і знаннями він широко ділиться як з колегами-археологами, так і зі студентами-практикантами.

Вітаючи Володимира Опанасовича з ювілеєм, колектив Інституту археології НАНУ, усі його друзі і колеги зичать йому здоров'я, щастя і нових творчих успіхів.

